

Καλαρρυτιώτικα Νέα

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1996 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 67 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΝΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Το μεγαλείο της γειτονιάς

Οι μεγάλες νύχτες του χειμώνα βοηθούν στην πόλη να ακούμε τον επίμονο άνεμο να περνά ανάμεσα από το δάσος με τις κεραίες των τηλεοράσεων της ταράτσας. Στον καιρό μας άλλαξε δρόμο κι ο άνεμος. Κάποτε περνούσε ανάμεσα από έλατα, πεύκα κι οξυές στις ράχες και τα διάσελα των βουνών. Ακόμη τότε ο αγέρας δρόσισε τις καρδιές των ανθρώπων με αγάπη, με ανθρώπινη καλημέρα, με συμπάραση. Στις ημέρες μας οι δροσερές αύρες στο χώρο της καρδιάς σπανίζουν, έτσι οι ψυχές έγιναν άβουλες, αδύναμες σχεδόν ανυπαρξής.

Κοντεύουμε στον καιρό μας να ξεχάσουμε τη λέξη: γειτονιά. Έφυγε απ' τη ζωή, τις σχέσεις και τη συμπεριφορά μας «φευ»!

Το ουσιαστικό η γειτονιά {< αρχ. γειτονία < γειτών} σημαίνει το σύνολο των σπιτιών που γειτονεύουν. Αυτό είναι το φαινόμενο, η τοπική διάσταση της πραγματικότητας. Ακόμη σημαίνει το σύνολο των γειτόνων, το ανθρώπινο δυναμικό, δηλαδή το ουσιαστικό μέρος της γειτονιάς. Το εννοιολογικό εύρος της λέξης σημαίνει τη συνοικία στο σύνολό της, δηλαδή κτίσματα και άνθρωποι. Αυτά για λόγους σαφήνειας, για να ξέρουμε τι λέμε.

Ένας περίπατος, μια σύντομη διαδρομή, στο Δήμο Καλαρρυτών την εποχή της μέγιστης ακμής τους με τους ονομαστούς Δημάρχους Μπισδούνη, το γιατρό Γεώργιο Ζάγκλη μας πλησιάζει στην ανθρώπινη σχέση της δυναμικής της γειτονιάς. Οφείλουμε να ομολογήσουμε πως η εποχή μας είναι ανίσχυρη να προσεγγίσει άλλες συνθήκες αξιοβίωτης ζωής, διαφορετικές από τις σημερινές και να δεχτεί την πιθανότητα της ύπαρξής τους.

Ο Καλαρρυτιώτης της ακμής των Καλαρρυτών ζούσε το μεγαλείο, τη μεγαλοπρέπεια, την ψυχική αρχοντιά της γειτονιάς. Βίωσε στην πραγματικότητα την ανθρωπιά στην πράξη, στην συμπεριφορά, στις σχέσεις. Αισθανόταν ασφαλής, αξιοπρεπής, χαρούμενος. Στα κρύα, στα πολλά χιόνια, αποκλεισμένος στα βουνά της Πίνδου, ο αέρας να λυσομανά στις στρέχες και τα κεφαλάρια και στο τζάκι να καίνε τα πυροστόμια ζούσε ευτυχής, καλότυχος. Τον κράταγε ψυχικά όρθιο ο Θεός, η φαντασία και ο γείτονας.

Η παρουσία του γείτονα ήταν αδερφική, φιλική, ειλικρινής και γνήσια. Οι περιπτώσεις ανάγκης δεν λείπουν απ' τον άνθρωπο. Στην αρρώστια και στην ανάγκη παραστεκόταν ο γείτονας. Έτρεχε πεζός ή και με άλογο στα Γιάννινα για φάρμακα με κακοκαιρία που χάλαγε ο Θεός τον κόσμο. «Έβαζε το κεφάλι του στον τορβά» καθώς παρατηρεί εύστοχα ο λαός μας για να σώσει το γείτονα. Όλα αυτά αμισθί, χωρίς λεφτά.

Ο καλός γείτονας ανέβαινε με το ζώο του ή και τα πόδια στις ανήλιαγες

πλευρές της κορυφής της Πίνδου με λιπούρι, Αύγουστο καιρό, για να μεταφέρει χιόνι για άρρωστο. Φυσικά τότε δεν είχε ηλεκτροφωτισμό και ψυγεία το κεφαλοχώρι μας.

Η ζωή δεν έχει τις γκρίζες και τις μαύρες πτυχές της αλλά και τις ξάστερες, τις χαρούμενες ημέρες γιορτών και πανηγυρισμού: Γεννήσεις, βαφτίσια, ονομαστικές εορτές, αρραβώνες, γάμοι. Όλα αυτά είχαν ένα απαράβατο και σεβαστό τελετουργικό. Ακολουθούσαν αρχέγονες συνήθειες, ηθικές αντιλήψεις, καθιερωμένες αρχές του ιστορικού και του πολιτιστικού βίου του πολυπαθού και πολυβασανισμένου λαού μας.

της γνήσιας ανθρωπιάς και της ευπρέπειας άρχισε από τα παιδικά χρόνια. Τα πρώτα του βήματα το Καλαρρυτιώτοπουλο και η Καλαρρυτιώτοπούλα δοκίμαζε στην αυλή τους και την αυλή του γείτονα. Φροντίδα των παιδιών είχε η μάνα της φαντασίας στην αυλή της οποίας έπαιζαν τα αγγελούδια. Άγρυπνο το μάτι της να μη μαλώσουν, να μη πέσουν, να μη χτυπήσουν, γενικώς να μη πάθουν κάτι κακό.

Δεν αρκούσε να βγει το ζεστό ψωμί απ' το γάστιο που μοσχοβόλιζε τη γειτονιά. Η καλομάνα έβγαζε το ζεστό καρβέλι, έκοβε φέτες και τυρί και μοίρα-

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
(Ι. Λυκειάρχης)

καλομάνα ύφαινε στον αργαλειό τσάντα με βυζαντινό σταυρό στη μια πλευρά να φυλάει το παιδί από κάθε κακό και από την άλλη ένα σκυλάκι για να έχει κοντά του ένα φίλο πιστό το παιδί. Δεν ύφαινε μόνο τσάντα για το δικό της το βλαστάρι, αλλά και για το γειτονόπουλο που η μητέρα δύσκολα τα έβγαζε πέρα με τα οκτώ παιδιά της και ήταν μονάξια. Το γειτονόπουλο δεν ήταν ξένο παιδί, το θεωρούσαν στις σχέσεις τους στο φέρισμα, στις συμπεριφορές τους δικό τους παιδί.

Όταν ξεπροβόδιζαν τα παλληκάρια για τον πόλεμο, για την Πατρίδα η γριά γειτόνισσα, η γερόντισσα της γειτονιάς, σεβάσμα παρουσία, τίμιη την κορμαία του χορού αρχαίας τραγωδίας, ξετύλιγε την άκρη του μαντιλιού της κι έβγαζε λίγα χρήματα απ' το υστέρημα και τα πρόσφερε στο λεβέντη, για να πάρει κάτι στο στρατό.

Τα έφερνε ο Θεός δέξια και γύριζαν τα παλληκάρια απ' τον πόλεμο, απ' τη θητεία στην Πατρίδα. Προξενιά, αγάπες, γάμοι. Ευχές, χοροί, ψητά, ποτά, τραγούδια απ' τον αγώνα του '21 και απ' τη ζωή των ξωμάκων, το βίος και τα επαγγέλματα.

Μολογούσε η συγκαταλεγμένη γιαγιά μου, η τέτα Νάκαινα, τη σπικομυθιά με τη γιαγιά την Αναγνώσταινα.

Πάντρευε το ορφανό γειτονόπουλο η γιαγιά Αναγνώσταινα, πρώτη χαρά στο σπίτι της και χόρευε με ήθος και ύφος γνήσια Ελληνικό πατροπαράδοτο. Τότε κάποια φαρμακόγλωσση χωριανή ζήλεψε και της έριξε το καρφί.

- Φτάνει, Αναγνώσταινα. Αρκετός ο χορός για τα χρόνια σου.

- Ποιά χρόνια μωρή, η καρδιά δεν έχει χρόνους!

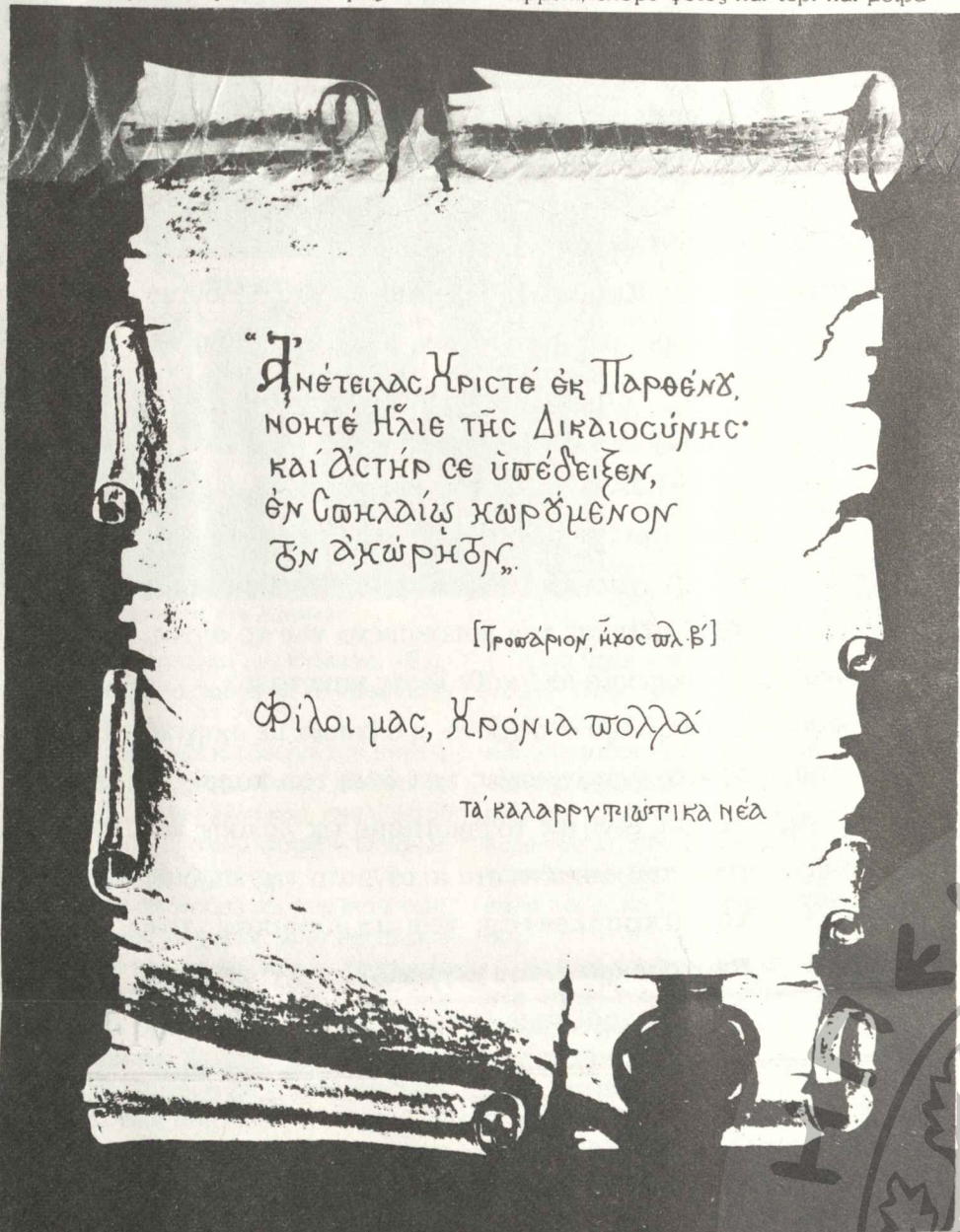
Το παιδί αυτό η Αναγνώσταινα το βύαζε, με το δικό της, το μεγάλωσε, το τράνεψε απ' όταν έχασε το δόλο τη μάνα του. Και τώρα το πάντρευε σαν να ήταν δικό της. Αυτή ήταν η γειτόνισσα!

Οι ελάχιστες νύξεις στο τεράστιο θέμα: γείτονας, πραγματικότητα κοινωνική, ψυχολογική, ηθική παρουσία ευπρέπειας και ανθρώπινου μεγαλείου συνθέτουν το σκαρίφημα της δυναμικής του γείτονα ανθρώπου.

Ίσως ρωτηθεί: Τόσο όμορφη ήταν η γειτονιά στο κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρρυτιώτες; Σαφώς ναι, ίσως και μεγαλύτερη.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η πραγματικότητα της καλής γειτονιάς ήταν γόνιμο έργο: Της Ορθοδοξίας, της Παιδείας και των διαχρονικών ηθικών αξιών, όπως διαμορφώθηκαν στον τόπο μας από την αρχαιότητα ως τις ημέρες μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Η παράδοση είχε υπερατομικό χαρακτήρα, χωρίς εξάρτηση από τη βούληση του ανθρώπου, και νοημάτιζαν και αποκτούσαν παιδεία εξανθρωπισμού στον άνθρωπο.

Οι γιορτές για να δημιουργήσουν πραγματικό εορταστικό περιβάλλον, περιρρέουσα ατμόσφαιρα, θέλουν ανθρώπους, κόσμο, συνεορταστές να βοηθήσουν, όχι θεατές, σβέλτο κόσμο, με διάθεση συμμετοχής, λεβέντες. Αυτοί βρίσκονταν ως πυρήνας στη γειτονιά!

Η παρουσία του γείτονα στα πλαίσια

ζε στα παιδιά, σ' όλα τα παιδιά, χωρίς εξαίρεση, δικά της και τα γειτονόπουλα. Αυτά χαρούμενα απολάμβαναν, γεύονταν το ζεστό ψωμί σαν να ήταν παντεσπάνι. Η γιαγιά στη σκιά της σκαμνιάς έπλεκε κάλτσα, έβλεπε το ζωντανό όνειρο της ευτυχίας και χαίρονταν ειλικρινά και δάκρυζε δοξάζοντας το Θεό για την υγεία και την ευτυχία που της χαρίζει.

Ερχόταν με το διάβα του χρόνου η ευλογημένη ώρα να πάνε τα παιδιά στο σχολείο, στο Δάσκαλο, να μάθουν γράμματα, να γίνουν άνθρωποι. Τότε η

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Γράφει ο Ιωάννης Θεοχάρης

Το παρελθόν, η περασμένη ζωή, συχνά γίνεται ανάμνηση, νοσταλγία, εκθέματα μουσείου, σελίδες βιβλίου και σπάνια δυναμική συνέχεια προκοπής.

Το σκιαγράφημα μιας δυναμικής πορείας ηθικών δυνάμεων, ιστορικού και πολιτιστικού βίου, όπως τα περιώνυμα Ιωάννινα είναι υπόθεση αγάπης, ευαρέσκειας και χρέους.

Τί είναι τα ξακουστά Γιάννινα, η πρωτεύουσα της ευάνδρου Ηπείρου, αγάπη που φεύγει ή που μένει χαμένη; Αγάπη για τους καλοσυνάτους Γιαννιώτες, τα ασβεστωμένα σπίτια με τα δέντρα, τον κήπο, το πηγάδι, τα γραφικά δρομάκια με τα μόνιπτα; Αγάπη για τα παιδιά, τους εργατικούς γονείς, τους διδάχους, τους ιερείς, τα ήθη, τα έθιμα, την ανθρώπινη καλημέρα; Όλα αυτά και πολλά άλλα τί κάνουν; Χάθηκαν ανεπιστρεπτί ή μένουν; Γεγονός είναι ότι η πορεία συνεχίζεται, η όποια πορεία, αδιάκοπη, αέναη, αείρων!

Ο Γιαννιώτης, αθεράπευτα ρομαντικός μες τη νύχτα στα λιγοστά σοκάκια της πόλης συναντά ένα φίλο του. Η Παμβώτιδα λουσμένη στη δροσιά του απόβροχου ξαποσταίνει στην ησυχία της νύχτας. Λιγοστοί διαβάτες ξαναπεθαίνουν τη ζωή τους. Κουρασμένος χαιρετισμός, δυό λόγια πνιγμένα στη θύμηση και χάνονται στη νύχτα.

Ο ένας στάθηκε τυχερός. Βλέπει ένα φως στο παραθύρι παραδοσιακού ισόγειου ξεχασμένης γειτονιάς, ακούει παλιά απαλή μουσική και ξεθαρεύει από δύο μαύρα μάτια όμορφης Γιαννιωτοπούλας. Κοντοστέκεται. Ιδιότυπη μοναξιά. Η ζωή ανασαίνει πίσω απ' τις αμπαρωμένες θύρες. Το ανοιχτό παράθυρο προσμένει την άνοιξη. Παρατηρημένο το ανοιξιάτικο κρύο. Το τζάκι αναμμένο. Τα καλοβαλμένα κάδρα του τοίχου μαρτυρούν την ποιότητα της λαϊκής ψυχής. Οι πίνακες παριστάνουν: Το στρατό μας να λευτερεύουν τα Γιάννινα. Τη δοξολογία στη Μητρόπολη για τη λευτεριά. Και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τι μοναδικό τρίπτυχο, Θεέ μου!

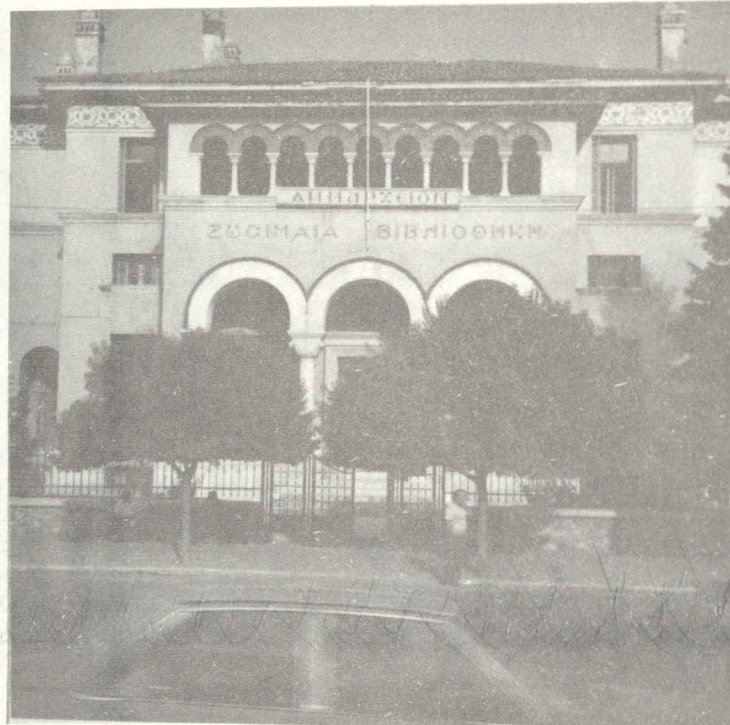
Οι ελάχιστες γραμμές είναι ένας απόηχος της αξιόλογης προσπάθειας του φωτογραφικού περιπάτου: «ΙΩΑΝΝΙΝΑ». Έκδόσεις ΟΛΚΟΣ/ΡΙΖΑΡΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ, Αθήνα 1996. Σελ. 246. Έκδοση πολυτελής.

Τα περιεχόμενα κάθε βιβλίου συνιστούν το σκαρίφημά του, που εστιάζει το στίγμα του. Τα θυμίζουμε:

Αγγελλου Κίτσου. Προέδρου Ριζαρείου Ιδρύματος. Πρόλογος.

Βασ. Σφυρόερα. Ιωάννινα - Ιστορικό περιγραμμά επτά αιώνων.

Ακολουθούν οι φωτογραφικές ενότητες. Γιαννιώτικος περίγυρος. Ο ρυθμός της πόλης. Εβραϊκή κοινότητα.

Βασ. Χαρίση. Τα Γιάννινα ως παραδοσιακό πολεοδομικό περιβάλλον. Κλείνουν το βιβλίο τα φωτογραφικά σύνολα: Λίμνη, Νησί, Κάστρο. Ιστορικά στιγμιότυπα.

Τα «ΙΩΑΝΝΙΝΑ» του Ριζαρείου Ιδρύματος είναι ένας ρομαντικός περίπατος αναφυκής και στοχασμού. Η φωτογραφική πανδαισία εξοβελίζει απ' τον κουρασμένο νου το άγχος, τη δυσφορία από κάθε λογής κακοτοπία.

Το όνειρο στο χρόνο, η οπτασία με σκηνικό παλιές φωτογραφίες έχει δική του παράξενη πορεία, ξένη απ' το βηματισμό της λογικής και είναι ταιριασμένο στα πετάγματα της καρδιάς του απρόβλεπτου, του απρόσωπου, του απροσδόκητου, του μεγαλείου!

Γιατί γράφτηκε αυτό το βιβλίο; Την απάντησή μας δίνει ο Άγγελος Κίτσος στο κατατοπιστικό πρόλογό του:

«Ο «κόσμος» που συνέλεξε το Ριζαρείο Ιδρυμα έχει διαχρονική αξία, και με τις επιπλοκές των εμπειριών που κάνει, και με τις πληροφορίες που μας δίνει, προσφέρεται για

πολλά πράγματα: πολιτική ανάγνωση, πολεοδομική αρχιτεκτονική, ενδυματολογική μελέτη, συγκριτικές έρευνες, κοινωνιολογικές αναλύσεις κ.ά. Πέρα από όλα αυτά όμως, μέσα από το λυκόφως των μαυρόασπρων φωτογραφιών, αναδύεται αμυδρή, αλλά αυθεντική η εικόνα της ομορφιάς της αρχοντιάς

και της προκοπής - μιας δόσης αξιών που, σε παλιότερους χρόνους, συμβόλιζαν στη συνείδηση του Έθνους τα Ιωάννινα».

Οι φωτογράφοι του βιβλίου είναι πλείστοι Ηπειρώτες, από την υπόλοιπη Ελλάδα, ξένοι, επώνυμοι και ανώνυμοι. Τα θέματα των φωτογραφιών είναι πλείστα και ποικίλα, πολυειδή. Άξονας όλων ο μόχθος του

ανθρώπου για επιβίωση και βίωση της αξιοβίωτης, της ευρεπούς ζωής. Συγκεκριμένα: Δομικά σύνολα, τοπία, νεκρές φύσεις, οικογένειες, πορτρέτα, κοινωνικά γεγονότα, ιστορικά συμβάντα κ.ά. Είναι στοιχεία ιστορικά και πολιτιστικά ενός όμορφου κόσμου που έζησε, μόχθησε και πρόσφερε πολλά στο περήφανο διάβα του.

Το βιβλίο: «ΙΩΑΝΝΙΝΑ» του Ριζαρείου Ιδρύματος είναι ένα τραγούδι, ένα έργο-μυθό, ένας ύμνος, του λαού για το λαό. Τα «ΙΩΑΝΝΙΝΑ» είναι ένας διθύραμβος για επώνυμους και ανώνυμους που με τον τίμιο ιδρώτα τους κράτησαν αυτόν τον τόπο όρθιο.

Το ιδιαίτερα παράξενο σε τέτοιου είδους χρήσιμα βιβλία είναι το γεγονός ότι η πορεία απλούστευση, όπως και η τάση για ομοιομορφία που είναι δίδυμες, εκλαμβάνεται, από τους αναγνώστες, ως προσπάθεια ισοστάσεως αξιολόγησης. π.χ. Τα γεγονότα, σε φωτογραφικά μεγέθη των ίδιων διαστάσεων, συρραφίζονται από τελειώς διαφορετικές ποιότητες!

Τα «ΙΩΑΝΝΙΝΑ» των εκδόσεων: ΟΛΚΟΣ/ΡΙΖΑΡΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ τιμούν την ευάνδρου Ηπείρου, το δαιμόνιο της φυλής και πέρα από πάνω από ένα ρομαντικό περίπατο είναι πτυχές βίου που συντελούν στην αυτογνωσία μας. Αξίζουν συγχαρητήρια όλοι οι συντελεστές του αξιόλογου έργου. Το βιβλίο εκδόθηκε στα Αγγλικά για τους φίλους και «φίλους» όπου γης.

Αγάπη, πάθος, μόχθος, μεράκι έδωσαν τα αδερφικά τα χέρια και έδωσαν τα «ΓΙΑΝΝΙΝΑ» ένα ονειρικό πανηγύρι, ανάμνηση της ψυχής του ήθους και της λεβεντιάς του στρι. Δυό - τρεις ήτανε γαλικάρδες, δηλαδή είχανε καμμία σάπια βάρκα και βγήκανε θαλασσινά για μεζέδες, που τα λέγανε γαλικά. Γιατί βρίσκονται στο γαλά, δηλαδή στα ρηχά νερά. Οι άλλοι ήτανε φρουκαλάδες, δηλαδή κάνανε φρουκαλιές. Ήτανε και κανένας νεροκουβαλιτής και κανένας καρβουνιάρης. Να, αυτή ήτανε η πελατεία.

Ο βοριάς έμπαινε μέσα με την τρούμα, και στριφογύριζε τη λάμπα που κρεμότανε από το μαυρισμένο ταβάνι, κι

Παραμονή Χριστούγεννα

ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

αναβόσβηνε. Από το κρύο τρέμανε οι γέοι και χουχουλίζανε τα χέρια τους, τα βάζανε κι από πάνω από το τσιγάρο, τάχα για να ζεσταθούνε.

Ο φουκαράς ο καφετζής, για να μην παγώσει, έκανε σουλάτσο, πηγαινοερχότανε από το τεζάκι ίσαμε την πόρτα, με την παλιόγυαλη ριχμένη από πάνω του - και, για να δώσει κουράγιο στην πελατεία, εκεί που σουλατσάρει, τον έπιανε το σύγκρομο και χτυπούσανε τα κατασάγονά του, κ' έσφυγγε απάνω του

Ευαγγέλιο, τον Ιωσήφ, τους αγγέλους, τους τσομπάνηδες, τους μάγους, τον Ηρώδη, το σφάξιο των νηπίων και την Ραχήλ που έκλαιγε τα τέκνα της, ύστερα τελειώνανε με τούτα τα λόγια:

Ιδού οπού σας είπαμεν όλην την ιστορία, του Ιησού μας του Χριστού γέννησι την αγίαν.

Και σας καλονικτιζομεν, πέσετε κοιμηθήτε, ολίγων ύπνον πάρετε και πάλιν σηκωθείτε.

Και βάλετε τα ρούχα σας, εύμορφα ενδυθήτε, στην εκκλησίαν τρέξατε, με προθυμίαν μητή.

Ν' ακούσετε με προσοχήν όλη την μνημόδιαν και με πολλήν ευλάβειαν την θείαν λειτουργίαν.

Και πάλιν σαν γυρίσετε εις το αρχοντικόν σας, ευθύς τραπέζι στρώσετε, βάλετε το φαγητόν σας.

Και το σταυρόν σας κάμετε, γευθήτε, ευφρανθήτε,

δότε και κανενός πτωχού, όστις να υστερήται.

Δότε κ' εμάς τον κόπον μας ό,τ' είναι ορισμός σας, και ο Χριστός μας πάντοτε να είναι βοηθός σας.

Και εις έτη πολλά.

Μπαίνανε στο σπίτι με χαρά, βγαίνανε με πιο μεγάλη χαρά. Παίρνανε αρχοντικά φιλοδωρήματα από τον κουβαρντά τον νοικοκύρη κι από τη νοικοκυρία λογιώ - λογιών γλυκά, που δεν τα τρώγανε, γιατί ακόμα δεν είχε γίνει η λειτουργία, αλλά τα μαζεύανε μέσα σε μια καλαθίδα.

Αβραμιά! πράγματα! Τώρα στεγνώσανε οι άνθρωποι και γινήκανε σαν ξερίκια από τον πολιτισμό! Πανε τα καλά χρόνια!

Όλα γινότανε όπως τα λέγε το τραγούδι: Πέφτανε στα ζεστά τους και παίρνανε έναν ύπνο, ως που αρχίζανε και χτυπούσανε οι καρπίνες από τις δώδεκα εκκλησίες της χώρας. Τι γλυκά φωνές καρπίνες! Όχι σαν τις κρύες τις ευρωπαϊκές, που θαρρείς πως είναι ντενεκεδένες! Στολίζανε όλοι, βάζανε τα καλά τους, και πηγαίνανε στην εκκλησία.

Σαν τελειώνε η λειτουργία, γυρίζανε στα σπίτια τους. Οι δρόμοι αντιλαλούσανε από χαρούμενες φωνές. Οι πόρτες των σπιτιών ήτανε ανοιχτές και φεγγαβολούσανε. Τα τραπέζια περιμένανε στρώμενα μ' άσπρα τραπεζομάνηλα, κ' είχανε απάνω ό,τι βάλει ο νους σου. Φτωχοί και πλούσιοι τρώγανε πλουσιοπάροχα, γιατί οι αρχόντοι στέλνανε απ' όλα στους φτωχούς. Κι αντίς να τραγουδούσανε στα τραπέζια, ψέλνανε το «Χριστός γεννάται, δοξάσατε», «Η Παρθένος σήμερον τον υπερούσιον τίκτει», «Μυστήριον ξένον σρό και παράδοξον». Αφού ευφρανόντανε απ' όλα, πλαιζάανε αβγανίστασι, σαν τ' αρνιά που κοιμόντανε κοντά στο παχνί, τότες που γεννήθηκε ο Χριστός εν Βηθλεέμ τη Ιουδαίας.

Τώρα ας πάμε την ίδια βραδιά στην αντικρινή στεριά, που τρεμοσβήνουνε ένα - δύο μικρά φωσάκια, πέρα από το πέλαγο που βογγά από τον άγριο τον

χιονιά.

Είναι ένα μαντρί πίσω από μια ραχούλα κοντά στη θάλασσα, φυτρωμένη από πουρνάρια. Αυτό το μαντρί είναι του Γιάννη του Βλογημένου. Τα πρόβατα είναι σταλασμένα κάτω από τη σάγια κι ακούγονται τα κουδούνια, τίν-τίν, όπως αναχαράζουνε. Επειδή γεννάνε, οι τσομπανάρια παραφυλάζουνε και, μόλις γεννηθεί κανένα αρχνί, τ' αρπάνε και το μπάζουνε στο καλύβι και το ζεσταίνουμε στη φωτιά να μην παγώσει. Απ' όξω φωνάζουνε οι μαννάδες. Η φωτιά ξελοχίζει και το καλύβι είναι σαν χαμμάι.

Εκεί μέσα βρίσκονται έξ - επτά νοματέοι, καθισμένοι γύρω από τον σοφρά. Πρώτος είναι ο αρχιστέλικας Γιάννης ο Βλογημένος, που, άμα τον δεις, θαρρείς πως βρίσκεσαι αληθινά στο μαντρί που γεννήθηκε ο Χριστός. Είναι αρχαίος άνθρωπος, αθώς, με γένεια μαύρα, σαν άγιος. Τα ρούχα που φορά είναι βρακιά ανατολίτικα, στα ποδάρια του έχει τυλιγμένα πετσά δεμένα με λαγάρες, στο σελάχι του έχει ίσκα και τσικμάκι. Κ' οι άλλοι τσομπάνηδες είναι σαν το Γιάννη, μοναχά που ο Γιάννης κάθεται με το πουκάμισο, ενώ οι άλλοι, επειδή βγαίνουνε για να κοιτάζουνε τα νιογέννητα, φοράνε προβιές προβατίσιες με το μαλλί γυρισμένο από μέσα.

Αυτοί που κάθονται στον σοφρά είναι μουσαφιρέοι. Ο ένας είναι ο Παναγής ο Στριγκάρος, κοντραμπάτζης ξεκουσμένος για την παλληκαριά του. Είχε πάγει για κυνήγι και νυχτώθηκε στο μαντρί. Με το Γιάννη νιωρίζοντανε από χρόνια, κ' είχε κοιμηθεί πολλές φορές στη στάνη. Οι άλλοι τρεις ήτανε καρβουνιάρηδες, που κάνανε κάρβουνα εκεί κοντά. Οι άλλοι δυό ήτανε ψαράδες, ο γερο - Ψύλλος με τον γιού του τον Κωσταντή.

Καθόντανε λοιπόν γύρω στον σοφρά και τρώγανε. Απάνω στο τραπέζι ήταν κρέατα, μυτζήθρες ανάλατες, μανούρια, αγγίλια, ψάρια, μπεκάτσες ψητές, τσίχλες, κι άλλα πουλιά του κυνηγιού.

Ο ένας ο καρβουνιάρης ήτανε από τα μπουγάζια της Πόλης, από τη Μάδυτο, κ' ήξερε κ' έψελνε καλά, είχε και φωνή γλυκεία και βαρεία, τζουράδικη. Ήτανε το «Μεγάλωνον ψυχή μου» με τέτοιο μεράκι, που κλάψανε οι άλλοι που τον ακούγανε, κι ο Γιάννης ο Βλογημένος. Το καλύβι γίνηκε σαν εκκλησία, έλεγες πως εκεί μέσα γεννήθηκε ο Χριστός.

Απ' όξω ο χιονιάς μούγκριζε και τσάκιζε τα ρουπάκια. Ο γερο - Στριγκάρος καθότανε στα σκοτεινά συλλαγισμένους και μασούσε το μουστάκι του. Φορούσε μια κατσούλα από αστραχάν, μ' όλο που έκανε ζέστη, κ' είχε χαμένη την απαλή του κάθε χερσίου του μέσα στ' ανοιχτό μανίκι τ' άλλου του χερσίου.

Για μια στιγμή σωπάσανε να κουβεντιάζουνε. Ο Στριγκάρος, σκυφτός, κοίταζε το χώμα. Κρίνηος κάμπισο το κεφάλι, κι άνοιξε το στόμο του κ' είπε: «Βρε παιδιά, καλά εσείς, γιορτάζετε τη χάρη Του, είσατε καλοί άνθρωποι. Αμ' εγώ, τί ψυχή θα παραδώσω, που σκότωσα καμμία κοσάρια ανθρώπους; Ακόμα και γυναικές ξεκοίλιασα, και μωρά πρόματα χάλασα!»

Κανένας δε μίλησε. Ύστερ' από ώρα, σαν να 'τανε μοναχός, ξανακούνησε το κεφάλι του κι αναστέναξε κ' είπε:

«Άραγε υπάρχει Κόλαση και Παράδεισος...»

Και δάγκασε το μουστάκι του. Ξανακούνησε το κεφάλι του κ' είπε μέσα στο στόμα του, σαν να μιλούσε με τον εαυτό του:

«Δεν μπορεί! Κάτι τις θα υπάρχει...»

Και δεν ξαναμίλησε.

Φώτης Κόντογλου

Η Γέννησις του Χριστού

την παλιοπατατούκα του κ' έλεγες: «Εε-έχ! Μωρέ ζεστό που είναι το καφενεδάκι μας!...»

Υστερα γύριζε κ' έδειχνε τον μεγάλο καφενέ, που καπνίζανε κάρνα οι σόμπες, κ' έλεγες: «Αντίκρου, σκυλί ψοφά από το κρύο... σκυλί ψοφά! - Ο καϊμένος ο μπαρμπα - Χατζής!»

Απ' όξω περνούσε κόσμος βιαστικός, με γέλια και με χαρές. Από δω κι από κει ακουγότανε τα παιδιά που λέγανε τα κάλαντα στα μαγαζιά.

Η ώρα περνούσε κι αναρίεμς σιγά-σιγά ο κόσμος. Τα μαγαζιά σφαλούσαν ένα - ένα. Μοναχά μέσα στα μπαρμπεριά Εμιζότανε ακόμα κάτι λήγοι.

Στο τσαρσί λιγόστευε η φασαρία, με στους μαχαλάδες γυρίζανε τα παιδιά με τα φανάρια και λέγανε τα κάλαντα στα σπία. Οι πόρτες ήτανε ανοιχτές, οι νοικοκυρέοι, οι νοικοκυράδες και τα παιδιά τους, όλοι ήτανε χαρούμενοι, κ' υποδεχόντανε τους ψαλτάδες, και κείνοι αρχίζανε καλόφωνασι σαν χοτζάδες:

Καλήν εσπέραν, άρχοντες, αν είναι ορισμός σας,

Χριστού την θείαν γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας.

Χριστός γεννάται σήμερον εν Βηθλεέμ τη πόλει,

οι ουρανοί αγάλλονται, χαίρει η κτίσις όλη...

Κι αφού ξιστορούσανε όσα λέγει το

ΠΟΙΗΣΗ

Στέφανου Μπολέτσου

ΕΠΑΝΟΔΟΣ

Ωραία θάν, μια διάφανη, γαλάζια μέρα.
Κελιάδια κι ηλιοστασιές στ' ακρόκλινα
Θεού χαρά!
Και συ κατάσκοπος.
Ουλές και τραύματα γεμάτος θα 'σαι.
Δε μπορεί να γίνει αλλιώς.

Α, στιγμή που θα 'ρθείς:
Μα όχι όπως έφωγες...
αλλ' όπως θα 'ρθείς.

Πολλά θα 'χεις αφήσει, εκεί πέρα...
στην κάθε δύσκολη σου μέρα.

Ωραία θάν: Μια διάφανη γαλάζια μέρα.
Κελιάδια στον αέρα
κι ηλιοστασιές στ' ακρόκλινα.
Μια νέ αμέρα θάν, Θεού χαρά.
Καινά τα πάντα...
Καινούργια μέρα.

Η ΠΗΓΗ

Έπρε' έτσι να γίνει:
Να σκαφτεί η καρδιά,
βαθεία να σκαφτεί η καρδιά
ν' αναβρύσει η πηγή της αγάπης:
Σε ξερότοπους - χέρσους, πηγή-
η πηγή της αγάπης.

Δες κρατώ:
ένα δάκρυ μου 'δω και
το κυττά...

Ήταν έτσι να γίνει:
βαθεία να μπικτεί
του πόνου το υνί
ν' αναβρύσει η πηγή της αγάπης.
Στ' άκρη, τ' άναμθα, τ' άφυλλα μέρη
πηγή
η πηγή της αγάπης.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΗΣ ΠΗΓΗΣ

Των δακρύων στέρεψεν η βρύση.
Άλλη βρύση, τώρα, γάργαρα κυλά.
Δρόσου νόμα φέρνει από ψηλά.
Ψυχών άλλων δίγες να δροσίσει.

Τα δύο 'χερια μου τ' απλώνω... Κι ακριβά
λαμπερά πετρώδια τα γεμίζω,
τα σκορπώ και τα διαρίζω.
Άλλες σκοτεινές καρδιές να φωτίσω.

Κελαηδεί η πηγή του τραγουδιού.
Το κελιάδι της το παν τα δροσάρινα...
Κι έρχονται ψυχές, εδώ να πιούν
να λουστούν σαν τ' άπρη περισσότερο.

Έρχονται διαβάτες σκυθρωποί,
και πυρά τα σπλάχνα τους φλογίζει.
Κουρασμένοι, φορτωμένοι, ταπεινοί
κι η βρυσούλα τους δροσίζει.

Των δακρύων στέρεψεν η βρύση.
Άλλη βρύση, τώρα, γάργαρα κυλά.
Δρόσου νόμα φέρνει από ψηλά.
Ψυχών άλλων δίγες να δροσίσει.

ΙΔΟΥ

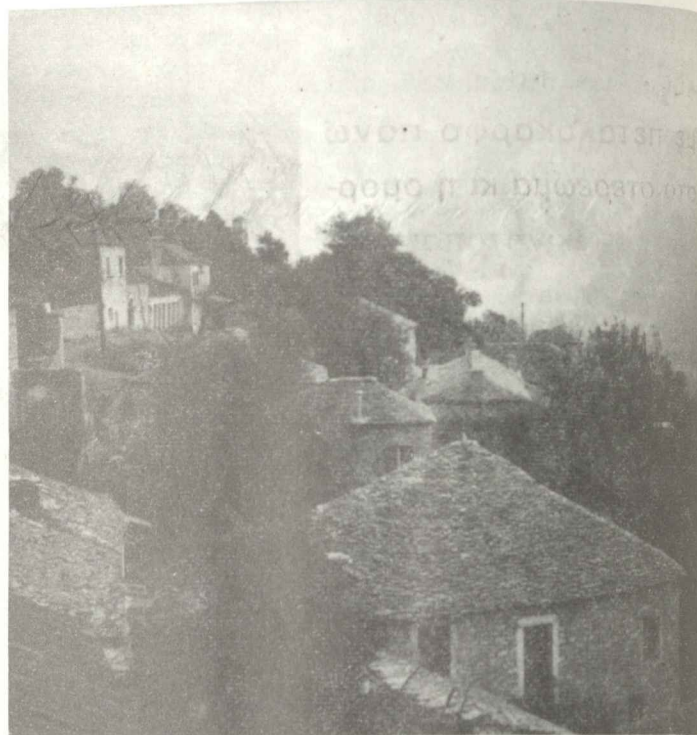
Ιδού τα τραύματά μου, Θεέ μου.
Ιδού ο βόγος μου σ' άναστρες νύκτες,
νύκτες χωρίς καντήλι.
Κι ιδού τα πετρωμένα μου χαμόγελα
στα παλαιά μου τα χείλη.
Κι η καρδιά μου,
ας τότε, και, στα χρόνια κείνα...
Μικρή κι αδύναμη η καρδιά μου
κι ο πόνος μ' ο δριμύς,
π' ως θησαυρό τον έσφιγγα
στην αγκαλιά μου.

Ω, λίγη κλόνη, Θεέ μου,
να γείρω και να ξεπαστάσω.
Κουράστικα πολύ
ν' ανοίξω δρόμο, εκεί...
ανάμεσα σε τόσους πειρασμούς,
και να περάσω.

ΦΩΣ

Τι φως! Θεέ μου, τι φως!
Πως να τ' αντέξω,
που μόλις βγήκα απ' τα σκοτάδια.
Και με τυρλώνει αυτό το φως.
Τα μάτια μου πληγώνει.

Συν. στη σελ. 5

Στον τόπο μας με
Η γενέτειρα

Σελίστι, στην Καμάρα, στο Μπάρο και στις καρδιές μας.

Για την ώρα ανάβουμε το καντήλι στο οικονομικό του σπιτιού μας μπροστά στις εικόνες και κάνουμε το σταυρό μας. Βιώνουμε την ψυχική μας ανάβαση προς τους αγγέλους και τους αγίους και την προσέγγισή μας στο Θεό.

Χριστούγεννα
στον Αη-Νικόλα

«Και πεσόντες προσεκύνησαν αυτό, και
ανοίξαντες τους θησαυρούς αυτών προσηνε-
γκαν
αυτά δώρα, χρυσόν και λίβανον και σμύρναν»
(Ματθ. Β' 11)

Αυτά τα τρία δώρα προσέφεραν οι μάγοι στον
Γεννηθέντα Σωτήρα μας. Υπάρχει συμβολισμός
στην προσφορά τους: τον λίβανον ως προς Θεόν,
τον χρυσόν ως Βασιλέα και την σμύρναν ως
άνθρωπον.

Φυσικά και αβίαστα έρχεται το ερώτημα στον
καθένα μας που εορτάζουμε τη Γέννησή Του με
κατάλυξη στον Αη-Νικόλα των Καλαρρυτών.
Ευτυχώς οι χωριανοί μόνιμοι κάτοικοι και πολλοί
που κατοικούν και εργάζονται στα Γιάννινα και σ'
άλλα μέρη της χώρας γέμισαν την εκκλησία του
χωριού μας. Η ατμόσφαιρα πραγματικά εορταστι-
κή με πραγματική ψυχική ανάταση.

Το ερώτημα απευθύνεται σ' όλους μας και
ξεχωριστά στον καθένα: Τι προσφέρουμε στον
Γεννηθέντα Χριστό μας; Την αγάπη μας: την υπα-
κοή μας στο θέλημά Του ως χρυσό, τη θεία
λατρεία ως λίβανον και την αρετή μας ως σμύρνα.

Για να δώσεις δώρα πρέπει να έχεις. Τα διαθέ-
τουμε; Αυτό ο καθένας για τον εαυτό του το
ξέρει. Αν όμως δεν τα έχουμε, καλό είναι να τα
αποκτήσουμε. Το απόκτημά τους πραγματοποιεί-
ται στην Εκκλησία και στα νάματα της διδασκα-
λίας Εκείνου.

Αυτό τον εορταστικό παλμό ζούμε στον Αη-
Νικόλα Καλαρρυτών, διότι η χάρις του Γεννη-
ντος Χριστού μας είναι «μετά πάντων ημών».

Το πετρώδες μέρος

Η γερόντισσα θεία Νάσaina συνετή,
γνωστική αρχόντισσα με το επιθλητικό
γέρικο πρόσωπό της, χαλαγμένο έντονα
απ' τις αστραπές της ζωής σε κοίταζε με
τα καστανόμαυρα μάτια της με στοργή,
κατανόηση κι αποπληστική ηρεμία. Παν
ανοίξεις το στόμα σου ήξερε τι θέλεις να
της πεις. Τετραπέρατη.

Μιά χαρούμενη παρέα νέων περνούσε
ανέμελα δίπλα μας. Συζητούσαν μεγαλό-
φωνα, γελούσαν ηχηρά και σκόρπιζαν
ευφροσύνη γύρω. Δεν έλειπε και η παρ-
φωνία. Μία ξεστομίσε την ανοησία της.

- Καλέ τι πετρώδες μέρος είναι αυτό;
Η απάντηση της παρέας πληρωμένη
Χαχανητά!

Θέλησα να εκμαιεύσω τη γνώμη της
θεία Νάσainas και τη ρώτησα ευθέως:
- Τι λείει αυτή, γιαγιά, για το χωριό. Τι
πετρώδες μέρος και πράσινα λόγια;

- Απ' τον κόρακα κρα θα ακούσεις.
Γιάννη. Ας λείει, ποιός τη χαμπερίζει.
Μπορεί να αποστάσει και θα σταματήσει.

- Σωστά, γιαγιά, φρόνιμο είναι να προ-
σέχουμε τους συντετούς, τους μυαλωμέ-
νους, τους προκομένους, όχι τα κοψίμα
λόγια του καθένα.

Η γερόντισσα έμεινε για λίγο σιωπηλή,
σκεπτική, κάτι βαθύτερο την απασχολού-
σε. Σήκωσε τα μάτια στον ήλιο της Πίν-
δου, ηρωίδα, κορυφαία αρχαία τραγα-
δία, αγνάντεψε τα περήφανα βουνά μας
και είπε: «Κούνια που τους κούνανε».

τους ανθρώπους μας
Για φαντάσου...

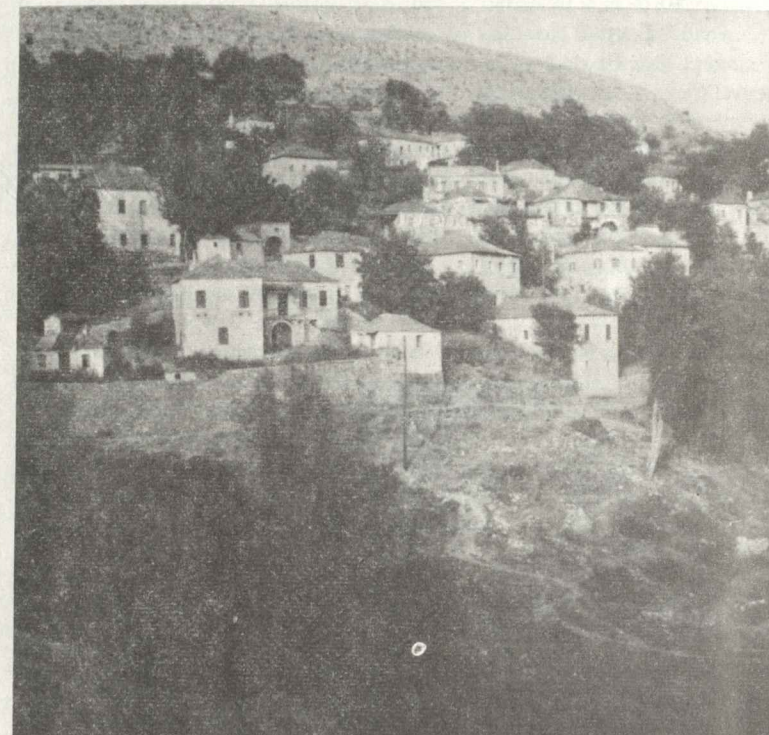
Ο ανάληγτος ελληνι-
κός ήλιος καρφώνεται
με πεταλόκαρφο πάνω
στο στερέωμα κι η ομορ-
φιά του ακινητοποιείται
μέσα από μια αγκαλιά
σύννεφα. Με τέτοιο
καιρό είναι όμορφο α
πεζοπορείς με καλή
παρέα.

Παραμονές Χριστου-
γέννων. Ο καιρός ανοι-
ξιάτικος. Δεν μας κράτα-
γε τίποτε στα Γιάννινα κι
αποφασίσαμε να ανέ-
βουμε στο χωριό για Χριστούγεν-
να και νέο έτος.

Για φαντάσου, τι κρασάκι αφού
πίνουν οι μετεωρολόγοι και μετά
λένε και λένε στο γυαλί για τον
καιρό, είπε ο Αναστάσης, ο οβού-
ρας της παρέας.

Μη βιάζεσαι, απαντά ο Μιχάλης,
«πίσω έχει η αχλάδα την ουρά»
δεν ξέρουμε τι ξημερώνει.

Ανάψαμε το τζάκι με κούτσουρα
και πυροστόξυλα πουρναρία και
κόψαμε έναν ύπνο γλυκό, γαλήνιο
σαν μικρά παιδιά. Έξω σιωπή κι ο
καιρός είχε μια υποβλητική ημερά-
δα. Και τα σκυλιά λάρωσαν

Μερική άποψη Καλαρρυτών

απόψε, παρατήρησε ο Αναστάσης.

Ξημέρωσε ο Θεός τη μεγάλη
μέρα των Χριστουγέννων. Ένα
αφράτο, κατάλευκο χιόνι αγκάλια-
ζε την πλάση. Βουνά, σπίτια,
δέντρα, λιθόστρωτα, όλα κατά-
σπρα, λουλουδάτα, πανέμορφα. Ο
χειμωνιάτικος ήλιος αναζητούσε
θαλπωρή στις καρδιές μας.

Για φαντάσου να βραδυάζεις με
άλλο καιρό και να ξημερώνεις με
χιόνια, σπατάλη, ομορφιά χιονιού,
ημέρα Χριστουγέννων που οι
καμπάνες του Αη-Νικόλα μας
καλούν να γιορτάσουμε τη γέννη-
ση του Χριστού μας.

Παροιμίες για τη γειτονιά και τους γείτονες

Ο πολύπαθος και πολυθασα-
νισμένος λαός μας δεν παρα-
τηρεί επιπόλαια, επιφανειακά,
αλλά διεισδύει κάτω απ' την
στιλπνή κρούστα των φαινομέ-
νων στο άδυτο της ψυχής του
ανθρώπου. Θυμίζουμε ελάχι-
στες απ' τις πολλές παροιμίες,
για τη γειτονιά και τους γείτο-
νες.

- 1) Θεός και γείτονας.
- 2) Κάλιο κακός χρόνος παρά κακός γείτονας.
- 3) Μακριά ο αδερφός και σιμά ο γείτονας.

4) Με καλό γείτονα κοιμάσαι
ήσυχα.

5) Το παιδί σου πάντρεψες;
Γείτονα τον έκαμες.

6) Πρώτα θα δεις το γείτονα
κι ύστερα τον ήλιο.

7) Σα σε τιμά η γειτονιά, τιμά
σε ο κόσμος όλος.

8) Σε τιμά το σπίτι σου, τιμά
σε η γειτονιά σου.

9) Συμπεθεριά και κουμπιριά
μακριά απ' τη γειτονιά.

10) Ότι, δεν ομοιάζει, ούτε
γειτονιάζει.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΡΙΩΤΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ

Συν. από τη σελ. 4

ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

(Πειρασθήναι υπό του διαβόλου)

Ήταν της ερήμου η ώρα.
Της πολυάνθρωπης - πολύτροχης - πολύβους ερήμου,
η ώρα.
Ο ήλιγγος της ύστατης στιγμής.
Τρόμος - κρύο, της ακραίας ύστατης στιγμής.
Κι ήταν η δίρα, η πείνα, και
πέτρες - πέτρες μόνο πέτρες
Κι ήταν κι Εκείνος εκεί.

«Ουκ επ' άρτω μόνον ζίσεται άνθρωπος...»

Κι από το ύψος του Ναού μια πτώση 'ναι επικίνδυνη
τόσο - όσο
κι 'σι λάμψεις και τα χρώματα κι οι βασιλείς του κόσμου τού-
του.

Μάγια κι οράματα...
βήματα, εν φαντασία, εν τω κόσμω τούτω.
Α, συ ψυχή,
συ, 'σαι η έρημος,
μέσ' την πολυάνθρωπη, πολύτροχη, πολύβουη την έρημο,
της πόλεως τούτης
του κόσμου τούτου.

Ο ΞΕΝΟΣ

Η λάμψη του μετάπου του τους ενοκλεί. Ποιός είναι;
Προφήτης; Μπρός λιθοβολήστε τον.
Άγιος; Σταυρωθήτω.
«Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ η αποκτείνουσα τους προφήτας
και λιθοβολούσα τους απεσταλμένους προς αυτήν...»
Ήρθε στ' αμέρη τους, εδώ,
απ' τα δικά του τ' ακινητοποιήματα

μέρη...

Κι είχε

γι' αυτούς

ένα λαμπρό δοσίδι φέρε.

«Ποιός είναι», είπαν και τον περιφρονήσανε.

Έφυγαν, όλοι, ένας - ένας, μακριά του,

μόνο τον αφήσανε.

Κι αυτός, εκεί, αντί για δοσίδι που τους έφερνε

τώρα στο σπρίθος του, σφικτά, κρατούσε την καρδιά του,

κατάμονος - περιήλιος, έως θανάτου:

βαρειά, σφιγτά τα βήματά του πήρε κι έφυγε.

Βαρειά τα βήματά του...

- Αγίους και προφήτες, που τόσο μας οχλούν,

δε λιθοβολούμε πια.

Με ντέρια - γιούχα και φωνές, και γέλια

δεν τους πάμε σε κρεμάλες πια

πολιτισμένοι, τώρα εμείς... Του 20ού αιώνα άνθρωποι

απλώς τους αγνοούμε.

Ιερουσαλήμ - Ιερουσαλήμ

Έρημη γη.

Η ΚΡΕΜΑΛΑ

Σε λίγο θα κρεμάσουν έναν άνθρωπο.

Και τρέχουν όλοι για να βρουν μια θέση στην πλατεία.

Σήμερα τούτ' η πλατεία έχει όλη γιορτινή.

Γέλια και χαρά, ονειδισμοί, ξεφαντί.

Σκούνουν - ισχυρίζουν... ντίπα.

Σκύλοι γαυγίζουν.

- Να διαλεχθούν άνθρωποι και χαχαρισά.

Λες πανηγύρι 'ναι σε τούτη την πλατεία.

Ν' αδημονούν να δουν... το «θέαμα».

Τέτοια θέαματα δεν βλέπεις τακτικά.

Άλλοτε ο δήμιος

κουκουλοφόρος ήταν, με κόκκινα σιτάνια,

μα τώρα...είναι... όπως είναι ο δήμιος.

Όπως συ κι όπως εγώ...

Έτσι 'ναι ο δήμιος.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τάχα γιατί πρωί - πρωί χτυπούν καμπάνες;

Τι κάθε χρόνο, σαν και σήμερα, χτυπούν καμπάνες;

Ποιός,

πότε,

που τον είδε μετ'όξυ μας;

Λέν πως γεννήθηκε σε φάτνη τεπεινή.

Και πως η φάτνη εκείνη, τάχα, είναι η ψυχή μας.

«Η βασιλεία του Θεού εντός υμών εστί».

Μια τέτοια, όμως, έλευση δεν είδαμε ποτέ

Μ' από συνήθεια κι εντελώς μηχανικά

Χριστός γεννιόταν, λέμε, σήμερα.

Μα που γεννιόταν, σήμερα ο Χριστός;

«Η βασιλεία του Θεού εντός υμών εστί».

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΠΟΛΕΤΣΗΣ
«Διαδρομή» Ποίηση η μία
Εκδόσεις: «ΔΑΜΑΣΚΟΣ»

ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΟΙ

Σπυρίδων Παύλου Λάμπρος (1851 - 1919)

Για να μελετηθεί καλύτερα το πνευματικό έργο του Σπυρίδωνα Λάμπρου, πρέπει να το χωρίσουμε σε επί μέρους τομείς ανάλογα με το περιεχόμενό του.

Γράφει ο Κων/νος Μπαρμπούτης

1) ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ:

Κατέχοντας ο Σπυρίδων Λάμπρος σε μεγάλο βαθμό την ικανότητα να εκλαϊκεύει την επιστήμη, δεν άφησε καμιά ευκαιρία στους λόγους και τις διαλέξεις του, στα άρθρα και τις επιστολές του, στις νεκρολογίες και τις ιστορικές επισκοπήσεις του, να μη πραγματευθεί μικρό ή σπουδαίο αντικείμενο ιστορικού, είτε συγχρόνου ενδιαφέροντος. Οι σπουδαιότερες αυτής της φύσεως διατριβές του εξεδόθησαν σε ιδιαίτερες συλλογές και είναι οι παρακάτω: «Λόγοι και άρθρα» (1902), «Μικτά σελίδες» (1905), «Λόγοι και αναμνήσεις εκ του Βορρά» (1911), «Τα Ελευθέρια» (1911).

2) ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ:

Μεγάλη ωφέλεια παρέχουν και σήμερα οι εκλεκτές μεταφράσεις του, σπουδαιότετων ξένων επιστημονικών έργων, ιστορικών ή γενικότερα φιλολογικών. Αυτές είναι: Μετάφραση εκ του γερμανικού της

«Ελληνικής ιστορίας» του Κουρτίου μετά προσθηκών του ίδιου του Σ. Λάμπρου σε 5 τόμους (1895-1900). Εκ του ιταλικού της «Ρωμαϊκής ιστορίας» του Μερτολίνι σε 2 τόμους (1893-1894). Εκ του γερμανικού της σπουδαιότητας «Ιστορίας της πόλεως των Αθηνών κατά τους μέσους αιώνες» του Φερδινάνδου Γρηγοροβίου εκ του γαλλικού της «Εισαγωγής εις τα ιστορικά μελέτα» των Langlois-Seignobas (1902) εκ του αγγλικού του «Εγχειριδίου της Ελληνικής και Λατινικής παλαιογραφίας» του Θόμψωνος (1903). Μεταξύ των αξίων λόγου μεταφραστικών του έργων είναι δύο βιβλία του Άγγλου ερευνητή Ουίλιαμ Μίλλερ «Ιστορία της Φραγκοκρατίας εν Ελλάδι» (1910) και «Η Τουρκοκρατία καταρρέουσα» 1914, καθώς και το περίφημο έργο του Γουσταύου Σλουμβερζέ «Πολιορκία και άλωση της Κωνσταντινουπόλεως υπό των Τούρκων των 1453», 1914.

3) ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ:

Στον τομέα αυτό διακρίνουμε το εξάτομο έργο του «Ιστορία της Ελλάδος μετ' εικόνων από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι της αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως (1886-1908). Άξιες να αναφε-

θούν μονογραφίες του είναι: Τα «Αργυροπούλεια», 1910, όπου εξετάζει τον διαπρεπή Έλληνα ουνανιστή (ανθρωπιστή με σπουδαία κλασσική μόρφωση) του 15ου αιώνα Ιωάννη Αργυρόπουλο και την οικογένεια αυτού, τα «Κερκυραϊκά ανέκδοτα» (1882), και πολλά μελετήματα αναφερόμενα στην Αθήνα, την Ήπειρο και σε πόλεις αυτής, όπως «Αι Αθήναι περί τα τέλη του ΙΒ' αιώνας κατά πηγάς ανεκδότας» (1878), «Αι Αθήναι προς την συστάσεως του Βασιλείου» (1889), το «Περί της παιδείας εν Ιωαννίνους επί Τουρκοκρατίας». Αξιοσημείωτες είναι και οι ποικίλες διαφωτιστικές εργασίες αυτού περί του εθνομάρτυρα Ρήγα Φεραίου, όπως τα «Ανέκδοτα έγγραφα» (1892), «Ο Ρήγας και η Ελληνική παροικία της Βιέννης» (1908), «Σελίδες εκ της ιστορίας του εν Ουγγαρία και εν Αυστρία Μακεδονικού Ελληνισμού (1912), και άλλες πολλές.

4. ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ:

Η ειδικότερη επιστημονική ειδικότης του Σ. Λάμπρου υπήρξε η περί την παλαιογραφίαν διατριβή, οι εκδόσεις ανέκδοτων έργων, μεσαιωνικών κυρίως, και οι κατάλογοι παλαιών βιβλιοθηκών. Σπουδαιότατο μέρος του όλου έργου του αποτελεί η εις το Άγιο Όρος διπλή του αποδημία για την κατάρτιση καταλόγων των χειρογράφων αυτού και η αντιγραφή και έκδοση μεσαιωνικών κειμένων περιεχομένων σε σπάνια αγιορίτικα χειρόγραφα.

Μετέβη δυο φορές στο Άγιο Όρος. Την πρώτη φορά το θέρος του 1880, οπότε κατέγραψε 66 χειρόγραφα. Τη δεύτερη φορά το 1895 και συνοδεύτηκε κατά την επίσκεψή του αυτή από μαθητές του, στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας που τον βοήθησαν στις έρευνές του.

Καρπός της επί τρίμηνο διαμονής του στο Άγιο Όρος και της αδιάκοπης εργασίας του υπήρξε η έκδοση του «Καταλόγου των εν ταις βιβλιοθήκαις του Αγίου Όρους ελληνικών χειρογράφων» που δημοσιεύτηκε στην Κανταβρυγία της Αγγλίας (1895-1900) και προεκάλυψε ευμενέστατες κριτικές του επιστημονικού κόσμου.

Στο πολισχιδές και πολυποικίλο έργο του πρέπει να προστεθούν και οι εκδόσεις ανεκδότων κειμένων και διαφόρων μελετών αναφερόμενων σε αγιορίτικα έγγραφα, όπως: «Περί των παλιμνήστων κωδίκων» (1888), «Πλουτάρχεια απανθίσματα» (1888), «Ελληνίδες βιβλιογράφοι» (1903), «Δεκατρία δημόδη άσματα μετά μουσικών σημείων» κ.λπ.

Μέγα μέρος στην όλη πνευματική παραγωγή του Σ. Λάμπρου κατέχει η έκδοση ανεκδότων ή ατελώς εκδομένων κειμένων. Οι μεγαλύτερες εκ των εκδόσεων αυτών είναι η πλήρης έκδοση των λόγων, των οδών, των θρηνών και των επιστολών του αρχιεπισκόπου Αθηνών Μιχαήλ Ακομινάτου (Χωνιάτη) που αποτελούν πολύτιμη ιστορική πηγή για την πολυτάραχη μεσαιωνική ιστορία των Αθηνών (Παρίσι 1880) διάφορα ανέκδοτα χρονικά σχετικά με την Αθήνα (1902) και διάδορες εκθέσεις των Ενετών προπονητών της Πελοποννήσου «Ιστορία μελετήματα» (1884).

Συνεχίζεται

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

εκδότης: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
ΛΑΜΠΟΒΠΙΑΛΗ 3 - ΤΗΛ: 37440 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ
Συντάσσεται από επιτροπή
Πληροφορίες - Επιμέλεια Εκδόσεως - Συνδρομές - Εμβάσματα
κ. **Θεόδωρος Μπαργιάννης**
Τέγμα Στρ. Παπάγου - ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45445
Τηλ. (0651) 25.561

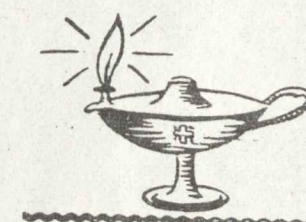
Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας
ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ Ο.Ε
Στοά Ορφέα - Ιωάννινα
Τηλ.: 77433 - 25634 - FAX: 77871

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών ανακοινώνει μερικά ακόμη ονόματα δωρητών, για τη σύνταξη μελέτης και ανακαίνισης Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών:

1. Ρούκης Κων/νος του Βασιλείου, από Ξηρόμερο Αιτωλ/νίας Δραχ. 3000
2. Γραβάνη Λιάνα από Ιωάννινα Δραχ. 5000
3. Χατζηναγόπουλου Αικατερίνη από Ιωάννινα Δραχ. 5000
4. Γκατζόγιας (Καραμπέρης) Ευάγγελος του Κων/νου, από Νάματα Λάρισας Δραχ. 10000
5. Γκογκάκη Μαργαρίτα του Πέτρου στη μνήμη του συζύγου της Πέτρου Δραχ. 5000
6. Πατούνη-Μπακόλα Βικτωρία από Ιωάννινα Δραχ. 8000

Αριθ. Λογ/σμού κατάθεσης του ποσού στην Ιονική-Δαϊκή Τράπεζα Ιωαννίνων 31410606

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΣΔΑΚΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΥΝ. ΠΙΝΔΟΥ 3 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ.: 0651 - 29301

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φερέα για το Σύνδεσμο και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Σαρανταπέντε χιλιάδες (45.000 δραχ.) οι χωριανοί μας αδελφοί κ.κ. Βαγγέλης, Βασίλης και Χρήστος Σωτηρίου Μπακαγιάννη από την Αθήνα στη μνήμη του από τη μητέρα βείου τους ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΣΙΑΜΟΥ.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δραχ.) η κ. Μαίρη Θεοκάρη - Χούσανλη που διαμένει στη Δρόμα εις μνήμη της μητέρας της Κατίνας.
- Δέκα πέντε χιλιάδες (15.000 δραχ.) η κ. Ελένη Μπαζάκη - Λιακοπούλου που διαμένει στην Πάτρα.
- Δώδεκα χιλιάδες πεντακόσιες έξι (12.506 δραχ.) η Μαίρη και ο Τόλης Τούτας που διαμένουν στο Τορόντο του Καναδά.
- Πεντακόσιες (500 δραχ.) ο κ. Ευάγγελος Μπακαγιάννης από τα Γιάννενα.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Σωτήριος Γκογκάκης, που διαμένει στα Γιάννενα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Κ.Ν.»

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Ευδοξία Φαρίνα.
- Τρεις χιλιάδες (3.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Σωτήριος Γκογκάκης.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Σωτήριος Κατέρης, που διαμένει στο Συκούριο Λαρίσης.
- Δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ιωάννης Φασούλας από τα Γιάννενα.
- Τρεις χιλιάδες (3.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Χαρίκλεια Λεπενιώτη, που διαμένει στη Λάρισα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Γεώργιος Λώλας, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Φεβρωνία Μπελεμζή, που διαμένει στην Πάτρα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Σπυρίδων Νέσσης του Περικλή, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Μαργαρίτα Γκογκάκη, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ηλίας Γκογκάκης, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Ράπη Ελένη, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Μαρία Γκαρτζονίκα, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ιωάννης Ρούκης, που διαμένει στο Μακαίρα Ξηρομέρου.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Κων/νος Ρούκης, που διαμένει στο Μακαίρα Ξηρομέρου.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Πέτρος Κώτσας του Βασ. που διαμένει στα Γιάννενα.
- Χίλιες (1.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Κων/νος Τσόλας, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Τρεις χιλιάδες (3.000 δραχ.), ο χωριανός μας κ. Δημήτρης Θεοκάρης, που διαμένει στην Αργα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ευάγγελος Γκαρτζονίκας, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δέκα πέντε χιλιάδες (15.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Περασφόνη Λώλα-Πολίτη, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πεντακόσιες (500 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Σωτήριος Μπεσιρής, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Χρήστος Γκογκάκης, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ευάγγελος Γκατζόγιας ή Καραμπέρης του Κων/νου, που διαμένει στα Νιάματα Λαρίσης.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Θεόδωρος Γκογκάκης, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500 δραχ.), ο χωριανός μας κ. Σωτήριος Μπελεβέντης, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Ηλίας Τσόκας, που διαμένει στην Περαχώρα Τυρνάβου.
- Δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500 δραχ.), ο χωριανός μας κ. Ευάγγελος Μπτρογιάννης, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δραχ.) η χωριανή μας κ. Ελένη Λώλα, που διαμένει στα Γιάννενα.
- Χίλιες (1000 δραχ.) ο χωριανός μας κ. Χριστόφορος Δογορίτης, που διαμένει στα Γιάννενα.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ, ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο Σύνδεσμός μας, με πλήρη συνείδηση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χωριανοί μας στην επισκευή των σπιτιών τους, λόγω των υπέρογκων δαπανών που απαιτούνται για το σκοπό αυτό, απέστειλε προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Επιστημών κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ** στις 8-12-1996, το παρακάτω έγγραφο:

«Εντιμότητε κ. Υπουργέ, δεχθείτε τους εγκάρδιους χαιρετισμούς μας και τις πλέον θερμές ευχές μας για καλή επιτυχία στο εθνικό έργο Σας.

Επιτρέψτε μας να θέσουμε υπόψη Σας τα παρακάτω:

Με το υπ' αριθμ. 19-10/13-11-1978 Π.Δ. χαρακτηρίστηκε το, χωριό μας ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ -ορεινό, ιστορικό και εκπαιδευτικό, ομορφιάς χωριό της Πίνδου με μεγάλες προσφορές προς το Έθνος- ως παραδοσιακός οικισμός και καθορίστηκαν οι όροι και οι περιορισμοί δομής των οικοπέδων του, καθώς και 29 άλλων χωριών του Νομού Ιωαννίνων.

Εκτοτε και παρά το γεγονός ότι πέρασαν από τότε είκοσι οκτώ (28) ολόκληρα χρόνια, κανένα αποτελεσματικό μέτρο δεν ελήφθη από την Ελληνική Πολιτεία για την διάσωση και την προστασία των οικισμών αυτών, με αποτέλεσμα πολλά σπίτια να κινδυνεύουν να καταρρεύσουν ή να επισκευάζονται πρόχειρα, γιατί τα υλικά και προπάντος η μεταφορά τους εντός του οικισμού στοιχίζουν πανάκριβα, αφού μεταφέρονται με όλο, εκ του γεγονότος ότι απαγορεύεται η είσοδος αυτοκινητόδρομου μέσα στους Παραδοσιακούς οικισμούς.

Οι χρηματικές ενισχύσεις, εξάλλου, που έχουν δοθεί μέχρι σήμερα είναι ασήμαντες

Η ιστορική πλατεία των Καλαρρυτών, και το αλφειοδόχη Κωσταδία, που ματαίως περιμένει την αναστήλωσή του!!!

και πολλές φορές δεν επαρκούν ούτε για την μεταφορά ενός φορτίου πλάκας στέγης, από το μακρινό Πήλιο.

Κατόπιν των ανωτέρω κ. Υπουργέ, σας παρακαλούμε, θεμέλι, να ενισχύσετε με ικανή χρηματικά ποσό το ιστορικό χωριό μας, για την άμεση επισκευή και αναστήλωση των παραδοσιακών κτισμάτων του και να εισηγηθείτε αμοδιώς τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων, ή όσους εκ των κατόχων επιθυμούν να επισκευάσουν τα παραδοσιακά σπίτια τους.

Προσέτι σας παρακαλούμε θεμέλι, να ενισχύσετε, ικανοποιητικά, και το Σύνδεσμό μας έναν από τους παλαιότερους της Ήπειρου (έτος ίδρύσεως 1917) για την αντιμετώπιση των διαφόρων τμημάτων του, που αγωνίζονται με πρόχειρα μέσα να επιβιώσουν, ενώ προσφέρουν σημαντικό πνευματικό και πολιτιστικό έργο.

Με την ελπίδα ότι το παρόν θα τύχει της δέουσας προσοχής και ευχριστίας σας, διατελούμε

Με εξαιρετική τιμή
Ο Πρόεδρος
Κων/νος Β. Μπαρμπούτης
Ο Γεν. Γραμματέας
Σπυρίδων Γ. Μουσαφίρης

Το νέο Δ.Σ. του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ»

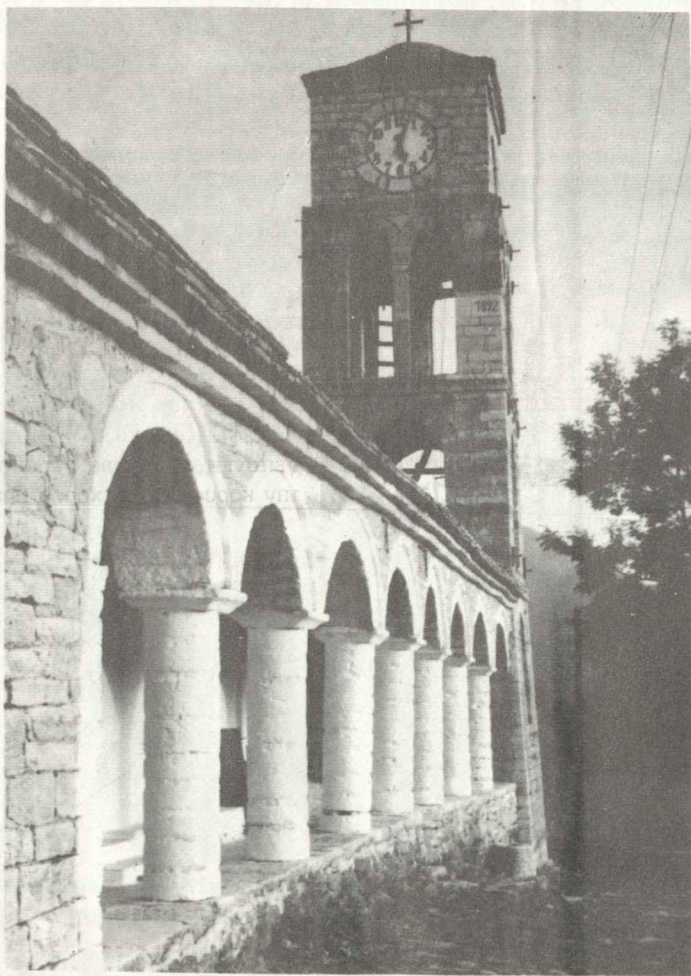
Αρχειοσιές για την ανάδειξη νέας Διοικήσεως στον ιστορικό Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» (έτος ίδρύσεως 1917), πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 1996.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο είναι το παρακάτω:
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ο ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: η Μαρίνα Μπακαγιάννη
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ο Σπυρίδων Μουσαφίρης
ΕΙΔ. ο Αναστάσιος Γκογκάκης
ΤΑΜΙΑΣ: ο Γεώργιος Μπαρμπούτης
ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ: η Ελένη Μπακίκοση
ΕΦΟΡΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΛΩΝ: ο Βασίλειος Αρλέτος

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Θλιβερό ήταν το άγγελμα και ανείπωτη η λύπη στις 16-1-1997, για τον αδόκητο θάνατο του αείμνηστου ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗ, εκλεκτού και διακεκριμένου συμπατριώτη μας, επιστήμονος, επί σειρά ετών Προέδρου και δραστηρίου μέλους του Συνδέσμου μας και έχοντας την επιμέλεια έκδοσης των «Κ.Ν.». Περισσότερα για τον αλησμόνητο συμπατριώτη μας, στο επόμενο φύλλο.

Ο Άγιος Νικόλαος Καλαρρυτών

Ο Άγιος Νικόλαος, ιερό προσκύνημα όλων των Καλαρρυτινών.

Αγαπητοί συμπατριώτες, όπου κι αν κατοικείτε, είτε στην πατρίδα μας την Ελλάδα, είτε στο Εξωτερικό βοηθείστε οικονομικά και ηθικά στην απαραίτητη ανακαίνιση του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, προστάτου και πολιούχου του ιστορικού χωριού μας.

Καταθέστε τη δωρεά σας στον υπ' αριθ. 31410606 λογαριασμό της ΙΟΝΙΚΗΣ - ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, κάνοντας έτσι ένα σοβαρό θεάρεστο έργο.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
«Η ΠΙΝΔΟΣ»

Επέτειος

Η διμηνιαία πολιτιστική εφημερίδα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» με το 67 φύλλο, που κρατάτε στα χέρια σας, εισέρχεται με τη βοήθεια του Θεού στο δωδέκατο χρόνο της εκδοτικής της ζωής.

Πρόκειται για κατάθεση ζωής μιας ομόθυμης φωνής των Καλαρρυτινών της Πίνδου μας. Λαχταρούμε να ζήσουμε ως γνήσιοι άνθρωποι!

Ευχαριστούμε τους Καλαρρυτιώτες, όπου γης, και τους φίλους του κεφαλοχωριού μας για την ηθική και υλική συμπαράσταση.

Τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Ἐπεκέψατο ἡμᾶς
ἐξ ὕψους ὁ ὢν ὁ ὢν ὢν ὢν,
ἀνατολὴ ἀνατολῶν,
καὶ οἱ ἐν σκότει καὶ ὀκίᾳ,
εὗρομεν τὴν ἀλήθειαν
καὶ γὰρ ἐκ τῆς Παρθένου
ἐτέχθη ὁ Κύριος.

Ο Εθνομάρτυρας Κοσμάς ο Αιτωλός (1714 - 1779)

Ο Εθνομάρτυρας Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο δάσκαλος των σκλάβων, πραγματοποίησε τρεις μεγάλες περιοδείες, διδάσκοντας τους σκλαβωμένους Έλληνες και κηρύσσοντας το λόγο του Θεού.

Η πρώτη του περιοδεία έγινε από το 1760 έως το 1763 με εγκριτική άδεια του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Σεραφείμ του Β' και επισκέφτηκε (13) περιοχές.

Η δεύτερη έγινε από το 1763 έως το 1773, με άδεια του Πατριάρχη Σαμουήλ και επισκέφτηκε (51) περιοχές.

Η τρίτη έγινε από το 1775 έως 1779, με άδεια του Πατριάρχη Σωφρονίου του Β' και επισκέφτηκε (145) περιοχές.

Στη δεύτερη και τρίτη περιοδεία του επισκέφτηκε και τους ιστορικούς Καλαρρυτιώτες.

Κ. Μπαρμπούτης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Στις 22-12-1996 πέθανε και κηδεύτηκε στην Κέρκυρα ο εκλεκτός συμπατριώτης μας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΚΕΥΗΣ. Ο αείμνηστος Δημήτριος Σκεύης, αν και είχε χρόνια στην Κέρκυρα, διακατέχονταν από μεγάλη αγάπη προς το χωριό μας και ενδιαφέρονταν ζωηρά για τα προβλήματά του. Ας είναι ελαφρό το χώμα της Κερκυραϊκής γης που τον σκέπασε και η μνήμη του αιώνια.

- Σε ηλικία 64 χρόνων μετέστη στον Κύριο, ο αγαπητός, δραστήριος και δημιουργικός συμπατριώτης μας, στο Κουλούρι Λάρισας, ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ.

Ο Σύνδεσμός μας συλλυπείται τους οικείους τους και τους συγγενείς τους.